Universitätsbibliothek Paderborn

Hyperaspistes Diatribae Aduersus Seruum Arbitrium Martini Lutheri

Erasmus, Desiderius

Coloniæ, 1526

VD16 E 3030

Svmmarivm Qvoddam Indiciu[m], eo[rum], q[...] circa singulos nu[m]eros in utroq[ue] libello agunt[ur], relatu[m] t[...] fere ad Hyperaspisten Erasmi, cui potissimum adijcitur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34433

Visual Library

hic quidē ſit mētio de p̃ceptis, pro q̄bus lib. ar. ex-
igit, nec quicq̄ de hac re legit in creatiōe hoīs. Si
igit aliq̄d ꝑ manū cōſilij intelligit, id potius intel-
ligit, q̄d Gene. j. & 2. hō cōſtitutus eſt dn̄s rerū, ut
in illis libere dn̄aret, ut dicit Moſes, Faciamus ho-
minē, q p̃ſit piſcibus maris. Nec aliud ex iſtis uer
bis euinci p̃t, Ibi em̄ hō potuit in rebus ſuo arbi-
trio agere, ut ſibi ſubiectis, Denicꝫ hoc uocat hoīs
cōſiliū, uelut aliud a dei cōſilio. Poſt hæc uero, ubi
ſic cōſtitutū & relictū hominē in manu cōſilij ſui
dixerat, proſequit, Adiecit mādata & p̃cepta ſua
Ad q̄d adiecit? nēpe ad cōſiliū & arbitriū hoīs &
ultra illā cōſtitutionē dominij hūani ſuꝑ res alias
Quibꝰ p̃ceptis ademit hoī dn̄ium, una ꝑte creatu
rarū (puta arboris ſciæ boni & mali) ac potiꝰ nō li
berū uoluit, Adiectis aūt p̃ceptis, tū uenit ad arbi
triū hoīs erga deū & ea q̄ dei ſunt, Si uolueris mā
data cōſeruare, conſeruabunt te, &c.

SVMMARIVM QVODDAM INDICIŪ, EORŪ, Q̄ CIRCA ſingulos nūeros in utrocꝫ libello agunt, relatū tn̄ fere ad Hyperaſpiſten Eraſmi, cui potiſſimum adijcitur.

1 Sūma libelli Lutheri oſ̄dit, q̄d cꝫ ī nullū adhuc ſit uirulētius ſcriptū, & ī eo mltas manꝰ apparere.

2 Duarū rōnū q̄ īpedierāt ſpm̄ Lutheri, admonet decuiſſe ipm̄ alterā imitari, de fructibus obiter illius ſpiritus.

4 Fruſtra, dicit, timeri ſe ſolū, ab illo q ſit mltis cōiuratis ſtipatus, tutiuſcꝫ eē, manere cū ecclia.

5 Nō eē cōtēptorē ſcripturarū q oēm ſolatiū habet in ſcripturis, eo cꝫ aliq̄d autoritatis tribuat eccleſiæ, cōcilijs, pontificibus.

6 Locus de Scepticis refellitur.
17 Formula Chriſtianæ mentis refellitur.
12 Nulli⁹ metu coactū ſe ad ſcribēdū, ſꝫ ꝓpt̄ cō
ſenſū eccl̄ię & diſſectā & diſgregatā ſectā Luthe.
certa cōſcia. Artificiū Luth. oñdit, in deprauādo,
detorquēdo, calūniādo, exaggerādo quodlibet.
15 Siſitudīes a Luthero adductę cōtra ip̄m faciūt
16 Similitudo de oratore & præceptis inepta
ad refellendum liberum arbi.
16 An nec̄ariū a qbuſlibet diſcuti q̄ſtionē de lib.
arb. Definitū liberꝝ arb. qđ Lutherus negauit, Et
eum nō recte diſtinguere inter uoluntates.
19 Luther⁹ nō uidet̄ intellexiſſe illud, Oīa fieri
neceſſario neceſſitate cōſequētiæ, ſed nō cōſeq̄ntis
20 Stulte ipſe etiā ex poetis docet liberꝝ arb. q
in aliꝭs reprehendit.
22 Inique calumniat̄ Eraſmus impietatis, eo ꝙ
doceat manendum cum eccleſia.
23 Optima eē ſuā cauſam, q̄ ſit cū eccl̄ia.
24 Sophiſta uaferrim⁹ Luth. q̄uis diſſimulet
25 Non oīa īculcāda auribus popl̄aribus, neq̄
quibuſlibet uerbis efferenda.
26 Confeſſionem probat, quia recepit eccl̄ia.
30. Quędā minori malo tolerari q̄ tolli, Neq̄ iue
ctū his rōnib⁹ euāgeliū, qb⁹ Luth. reſtituere uult.
36 Verꝝ an liceat dicere, & expediat apud quoſ
libet quouis mō & tp̄e, Q̄uo hic tā deprauate uta
tur Lutherus ſcripturis.
37 Oportunitas docēdę ueritatis, quā Luther⁹
nō poſſe fieri aſſerebat, p̄ſcribitur.
38 Correctio ꝑperā cōſtitutorꝝ modeſtiſſime fa
ciēda. Tū hūanę cōſtitutōes pn̄t cā Euāge. ſeruari
39 Pugnam ſibi eſſe cū aſſeueratione Lutheri

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

nón cum uerbo dei.
43 Falſo obijci qđ in ipſiſſimoꝝ grām ſcribat.
43. Nuſq̄ docuiſſe, ī q̊ eū īſimľat Lu. abſq; ſpū poſ
ſe corrigi uitā, uľ amorē dei, eē ſiñ attractiōe eiꝰ.
42 De duabus rationibus, cur putauerit dog-
ma ſuum omnibus inuulgari.
48 Dilemmatis refutatio de diuulgādo aut oc-
cultando paradoxo de Libero Arb.
45 Lutherꝰ nōdū euicto qđ aſſumpſerat incipit
añ tēpus probare omniū reꝝ neceſſitatem.
46 Reuocādū eſt Luthero ſi uult ſtare pacto. An
ſoli deo tribuendū Liberꝝ Arb.
49 Frigidę ſiľitudies Lutheri fūt noīe liberi ar.
50 Vitioſū dilēma diſputatōis redactę ī cōpēdiū
53 Moneri ſe autoritate eccľiæ, doctoꝝ, cōcili-
orū, pontiſicū, academiaꝝ. Hac cū & ſe olim mo-
tū fateat̄ Lutherus, petit doceri argumēta q̄bus
poſſit fides fieri certiſſima.
55 Opera facta ui liberi arbitrii.
56 Deſcriptam, qđ negat Lutherus Liberi Ar-
bi. uim, naturam & actionem.
57 Falſa calumnia in Eraſmū, ꝙ auocet a Chri-
ſtianæ pietatis ſimplicitate.
58 De Græcis & Petro inepte adducta.
59 Qui eligant meliora ex libris ſanctoꝝ, Blaſ-
phemæ cōparationes confundunt. Hieronymus
inique calumniatus defenditur.
60 Lutherus dū ſanctos & eccleſiā occultā dicit,
uult arrogare conuenticulis hæreticoꝝ autorita-
tē, quā eccľiæ detrahit.
62. Quę eccľia, uel q̄ potus ſancti appellandi
63 Eraſmo alteriꝰ ſcripta hic ſubolet. (toribꝰ
64 De duplici claritate ſcripture, & ſpūs iacta-

65 Non probat̃ ſcripturæ claritas Deut. 17
66 Nullo loco poſſe euinci ꝑſpicuitatẽ ſcriptu-
67 Multis argumẽtis de- (ræ, adducto a Lut.
claratur obſcuritas ſcripturæ.
68 Dogma liberi arb. ſatis clarum, neqꝫ ſine ſcri
pturis ab eccleſia aſſertum.
69 Cois ſenſus nõ ſufficit ad itellectũ ſcripturaꝝ
70 De excæcatis in gl̃iam Liberi Arb. ſomnia.
De obſcuritate ſcripturarum copioſius.
71 Nõdũ captũ Eraſmũ ſuis uerbis, ꝗ nõ diſpu-
tarit de Libero Arb. q̃ſi ſcripturæ ſuꝑ eo ſint ob-
ſcuræ, uˀ ut dubius, ſed ut Lutherꝝ cõfutaturus.
72 Per claras ſcripturas Liberꝝ Arbi. aſſertum.
Falſo iactare Lutherꝝ a ſua parte ſtare Auguſtinũ.
Collatio utriuſqꝫ partis.
73 Ad quid definitionem ſuam adhibuerit.
74 Excuſſionem ſæuerã definitionis admittit.
75 Lutheri precatio non ex animo.
76. 77. 78 Illudunt̃ cauillatiões Lutheri de Eraſ-
mi impietate, & diſcutiuntur.
80 Diſtinctionum declaratio.
81. In diſtiguẽdis opiniões pˀes ꝗ̃ tres fecit Eraſmꝰ
82 Nõ cepit Proteũ Proteꝰ hoc capite, ſicut glo
riat̃ Lutherus remittẽs ad lectionem Diatribes.
83 Qui cõſiſtat aliqd agere Liberꝝ Arb. & tamẽ
ſummã totius imputari gratiæ diuinæ.
85 Cõfudit hic opiniones Lutherus, & redit ad
cauſationẽ nois, ˀ errãs, uˀ qa hũc fateri erubeſcẽs
86 Tuetur ſuam definitionem Eraſmꝰ, aliquot
aphoriſmis rei ſummam ꝓponens.
Calumnias quaſdã ſibi intẽtas a Luthero refutat,
eiuſqꝫ inter hæc fructũ doctrinæ oſtendit.

F I N I S.

Hyper-